

بِسْمِ اللَّهِ
الرَّحْمَنِ
الرَّحِيمِ

یادداشت نویسی برای نشریات دانشجویی

حمید مسعودی

آبان ۱۴۰۰

عضو هیأت علمی گروه جامعه‌شناسی دانشگاه بیرجند

HMD MASOUDI

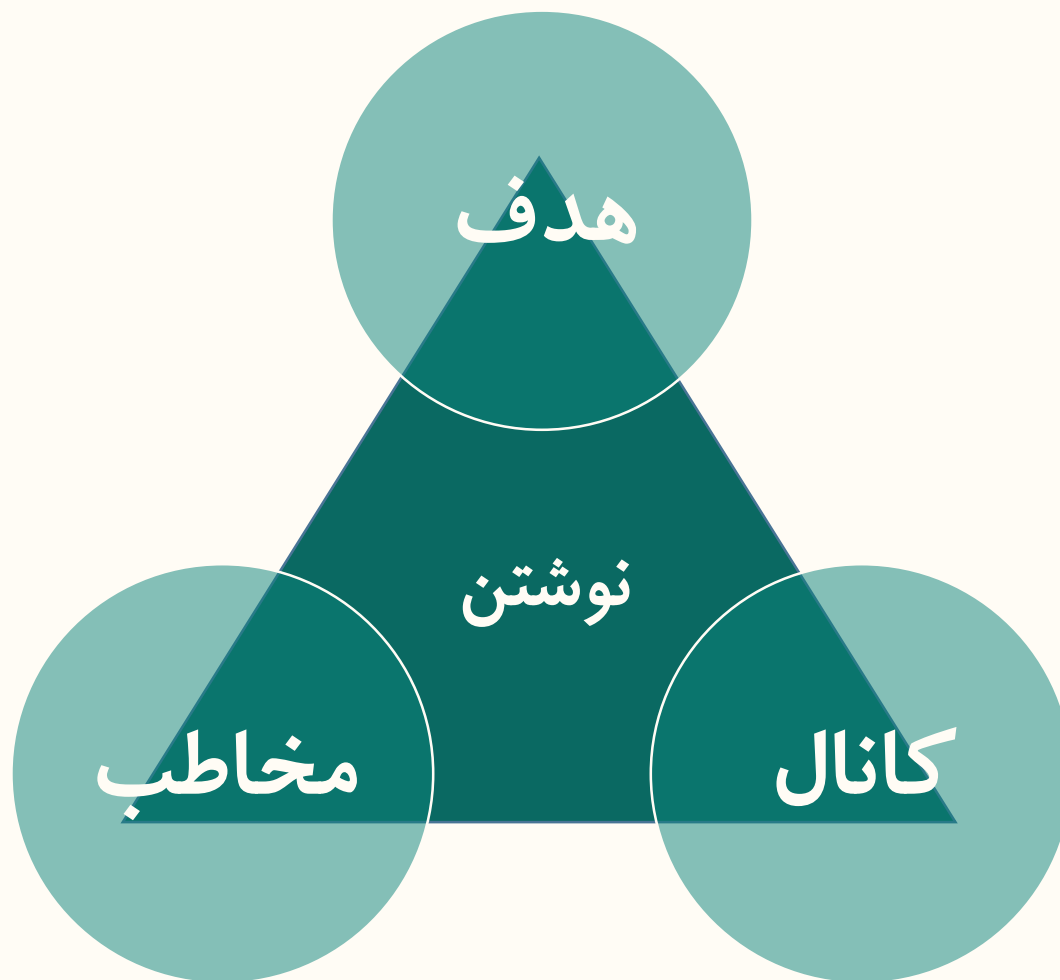
مقاله‌نویسی (علمی)	۱۴۰۰
خبرنویسی (شهرآرا)	۱۳۹۵
وبلاگ‌نویسی (شخصی)	۱۳۹۰
نشریه دانشجویی (نیش‌دارو)	۱۳۸۵

زندان، زندان است. بدون تغییر دادن دیوارهایش
نمی‌توان وظیفه دیگری برایش تعریف کرد. معمارانی
که تخصص آن‌ها ساختن زندان است، نمی‌توانند برای
مردم آزاد خانه بسازند.

(هرتسن، روزنامه‌گار روسی؛ به نقل از کتاب رستگار)

می‌توانیم در کنار تحصیل فعالیت‌های فوق‌برنامه داشته باشیم.
می‌توانیم ایده‌های خودمان را با دیگران به اشتراک بگذاریم.
می‌توانیم نقش دانشجویی و جامعه‌شناسی‌مان را پررنگ کنیم.
می‌توانیم سطح علمی خود را ارتقا دهیم.
می‌توانیم فهم بهتری از علم و جامعه داشته باشیم.
می‌توانیم در آینده آن را ادامه داده و متخصص شویم.

اثرگذاری اجتماعی مهم‌ترین علت یادداشت‌نویسی است.

برگرفته از کتاب احمد توکلی

یک یادداشت چیست و چه بخش‌هایی دارد؟

یادداشت، نوشتار یا مقاله‌ای است که در مطبوعات و نشریات منتشر شده، به موضوعات روز جامعه پرداخته و به صورت کوتاه یا طولانی، تک یا سلسله‌ای و توصیفی، تحلیلی یا انتقادی‌اند.

عنوان‌بندی؛ یک عنوان مناسب برای یادداشت انتخاب کنید ...

دو مثال:

مصرف تظاهری در مراسم مذهبی
تغییر نام معابر و میادین؛ بازی با هویت شهروندان

مقدمه‌نویسی؛ یک آغاز جذاب و مخاطب‌پسند ...

سوالی طرح کنید.

کلی شروع کنید یا جزئی و نقطه‌زن

مخاطب را حساس کنید.

مخاطب را برای ادامه کنجکاو کنید.

از مفاهیم کلیدی و تخصصی استفاده کنید.

تکراری ننویسید.

کپی نکنید.

شما یادداشت خود را چگونه شروع می‌کنید؟

شرح مسئله؛ انشاءنویسی مبتنی بر مسئله اجتماعی

امار و ارقام ارائه کنید.

از گزاره‌های اجتماعی استفاده کنید.

گزاره‌ها را به واقعیت ربط دهید.

وضعیت را توصیف کنید.

وضعیت را تبیین کنید.

وضعیت را تحلیل کنید.

موقعیت‌های مختلف را پیش‌بینی کنید.

شما یادداشت خود را چگونه بسط می‌دهید؟

جمع‌بندی؛ خلاصه‌ای از گزاره کلیدی و ارائه راهکار ...

خلاصه و خلاصه کنید.

گزاره خودتان را طرح کنید.

هنجاری؛ راهکار پیشنهاد دهید.

دوباره سوال برسید.

خود را مورد نقد قرار دهید.

نظرات دیگران را دریافت کنید.

منبع پیشنهاد دهید.

شما چه پایانی را برای یادداشت خود در نظر می‌گیرید؟

مصاحبه گفتگوی کنترل‌شده است
و می‌تواند یافته‌های مهمی را شامل شود.

می‌تواند به صورت باز (بدون سوالات محوری) یا بسته (با سوالات محوری) باشد.

مصاحبه‌گر بایستی قبل و حین مصاحبه مهارت‌های لازم را داشته باشد.
مصاحبه بایستی طبق یک خط مشخص و حول محور مسئله اجتماعی انجام شود.

متن مصاحبه را قبل از انتشار در اختیار مصاحبه‌شونده قرار دهید.
مصاحبه با تکنیک‌هایی می‌تواند جذاب و پریافته شود.
مصاحبه می‌تواند در قالب جلسه گروهی انجام شود.

مشاهده دیدن چندجانبه، با هدف مشخص مشاهده‌گر است.

مشاهده نیازمند ابزار مشاهده‌نامه است.
همیشه ابزار یادداشت به همراه داشته باشید.
مشاهده نیز ساخت‌مند یا غیرساخت‌مند است.
سوژه‌یابی در محیط اطراف با چشم ممکن می‌شود.
بلافاصله آنچه دیده‌ایم را می‌نویسیم.
به مشاهدات ثبت‌شده، زنجیره علمی اضافه می‌کنیم.

بسیاری از پژوهش‌ها منتشر نمی‌شوند، سخت‌اند و قابل فهم عمومی نیستند؛ آنها را ساده کنید.

به صورت هفتگی پژوهش‌ها را مرور کنید.
داده‌ها را به اطلاعات تبدیل و استفاده کنید.
اطلاعات را به موضوعات مختلف ربط دهید.
پژوهش را خلاصه کنید و قلم خود را به آن اضافه کنید.
منبع پژوهش را در یادداشت خود فراموش نکنید.
عمومی‌سازی یافته‌های تخصصی پژوهش کار ساده‌ای نیست.
هر پژوهش می‌تواند به هزاران یادداشت تبدیل شود.

نقد به معنای ایرادگیری نیست، نقد توسعه محتوا و بسط آن است و کمبودها و ضعف‌ها را روشن می‌کند.

یکبار مانند افراد عادی ببینید و بخوانید.
بار دوم یادداشت‌برداری، نکته‌برداری و کلیدواژه‌سازی کنید.
کلیدواژه‌ها را به هم مربوط کنید و یک متن آماده کنید.
از دیدگاه‌های افراد مهم استفاده کنید.
دیدگاه‌های خودتان را اضافه کنید.
نقد‌های دیگران را بخوانید و خط بگیرید.
نقد خود را در سایت‌های مرتبط منتشر کنید.

در کجا

درباره چه ...

- یادداشت خود را قبل از انتشار به دیگران نشان دهید.
- در سایت‌ها و وبلاگ‌های عمومی مشارکت کنید.
- با نشریات دانشجویی همکاری بیشتری داشته باشید.
- مطالب دیگران را بخوانید.
- در رابطه با مسائل اجتماعی با دیگران مهم‌مباحثه کنید.
- پدیده‌های اجتماعی پیرامون خود را دقیق‌تر و علمی‌تر مشاهده کنید.
- پیرامون مسائل اجتماعی جلسهٔ کانونی برگزار کنید.
- مقالهٔ علمی نمایه‌شده در مگ‌ایران، SID و ... بخوانید.
- فیلم و مستند اجتماعی ببینید و حین مشاهده نکته‌برداری کنید.
- کتاب جامعه‌محور بخوانید، خلاصه کنید و نقد کنید.
- یادداشت‌های روزنامه‌ای را با هدف تمرین یادداشت‌نویسی بخوانید.
- یادداشت‌نویسان مطرح را در شبکه‌های اجتماعی دنبال کنید.
- وبلاگ‌نویسی، کامنت‌نویسی و نقدنویسی آنلاین انجام دهید.
- در مسابقات یادداشت‌نویسی شرکت کنید.
- داستان‌نویسی کنید.

سایه روشن کمپین‌ها

گرچه به نظر می‌رسد اغلب کمپین‌ها با اهداف سیاسی ایجاد می‌شوند، کمپین‌های اجتماعی، فرهنگی، زیست‌محیطی و حتی اقتصادی هم ممکن است رخ دهند. در ادوار گذشته کمپین‌ها به کمک بزرگان جوامع تشکیل می‌شدند ولی امروزه رسانه‌ها به کمک کمپین‌ها آمده‌اند و آن‌ها را تقویت می‌کنند. کمپین‌های امروزی مردمی‌تر هستند. رسانه‌های مبتنی بر بستر وب قابلیت کمپین‌سازی بیشتری دارند و هزینه‌های پیوستن به کمپین‌های فضای مجازی کمتر از حضور واقعی است ولی ضمن بالاتر بودن مشارکت افراد، جنبه‌های جالب توجه دیگری نیز دارند. برای مثال، در کمپین‌های امروزین، سرعت ایجاد کمپین بسیار بالاست. تنوع محتوایی کمپین‌ها و استفاده از متن، عکس، فیلم و صدا نیز همین‌طور است. با توجه به اهمیت کمپین‌ها در فضای مجازی، گردانندگان رسانه‌ها نیز زمینه‌های شکل‌گیری را از لحاظ فنی بالا برده‌اند. ایجاد بانک‌های ایمیل، امکان دنبال‌کردن‌ها، عضویت آسان، ساخت گروه‌ها و شبکه‌ها، پسندیدن، هشتگ، و دریافت نظرات و دیدگاه‌ها از جمله این موارد است.

واکنش مدیران و مسئولان به کمپین‌های مختلف نیز نشان می‌دهد که امروزه این کمپین‌ها مؤثرند و می‌توانند تا حدی درخور توجه به اهداف خود برسند. کمپین‌های سیاسی در اعتراض به ساختار، فرایندها و فعالیت سیستم سیاسی یا در حمایت از آنها شکل می‌گیرند. قدر مسلم، سیستم‌های موافق یا مخالف سیستم نیز در تقویت این کمپین‌ها نقش دارند. کمپین‌های اجتماعی و فرهنگی نیز در جهت هنجارسازی، تقویت آداب اجتماعی، حفاظت از سنت‌ها و رسوم فرهنگی و حتی جهت شناساندن فرهنگ‌ها و کنش‌های مختلف اجتماعی شکل می‌گیرند. اما کمپین‌های اقتصادی جالب‌ترین کمپین‌ها هستند. این کمپین‌ها نیز ممکن است حالت اعتراض یا حمایت داشته باشند. ممکن است سرمایه‌گذاران و مالکان صنایع آنها را شکل دهند یا اینکه مردم آنها را آغاز کنند. کمپین‌های اقتصادی برای افزایش فروش یک محصول، و ارائه خدمات و محصولات جدید از یک سو و از سوی دیگر در اعتراض به مشکلات اقتصادی شکل می‌گیرند. آنچه مسلم است هدفی است که یک کمپین دنبال می‌کند.

کمپین‌ها نشانه ضعف و قوت سیستم هستند و اگر سیستم، ایرادها و مسائل خود را بشناسد و درصدد حل آن‌ها برآید، می‌تواند از ایجاد آن‌ها خودداری کند. لذا حذف مسیرهای ایجاد کمپین‌ها نمی‌تواند راهکاری دائمی باشد. ظرفیت‌های مثبت کمپین‌ها و تقویت زیرساخت‌های فنی آن می‌تواند بسیاری از هزینه‌های دولت‌ها را کاهش دهد و به تقویت اهداف کلان آن کمک کند. جوامعی که در آن‌ها کمپین ایجاد نشود جوامعی راكد و خالی از خلاقیت و مسئولیت‌پذیری هستند، مردم در قبال وقایع اطراف خود بی‌تفاوت‌اند و جامعه به‌زودی از هم خواهد پاشید. کمپین‌های اجتماعی و سیاسی در زمان انتخابات به رونق مشارکت اجتماعی ختم می‌شوند و در کمپین‌های اقتصادی می‌توان کالاهایی با کیفیت بهتر و مناسب‌تر را به فروش رساند. اگر می‌خواهیم جامعه‌ای عاری از فساد داشته باشیم و نشاط و سرزندگی در جامعه جاری باشد، بهینه‌است بیشتر به حمایت از کمپین‌ها بپردازیم.

سرمقاله

کرونا و کنکور؛ چالش‌های پیش‌روی داوطلبان

حمید مسعودی

یژوهشگر اجتماعی جهاد دانشگاهی

کنکور مهم‌ترین رویداد برای نوجوانان و جوانان است و همیشه با اضطراب و نگرانی‌های مختلفی همراه بوده است. موفقیت در این رویداد به متغیرهای مختلفی بستگی دارد و اغلب افراد با تمهیدات مختلف از ماه‌ها و حتی سال‌ها قبل برای آن برنامه‌ریزی می‌کنند. کنکور چالش‌های مختلفی را از دهه ۷۰ برای نوجوانان و خانواده‌های آن‌ها ایجاد کرده است. برنامه مطالعه، کیفیت مدارس، هزینه‌های مربوط به تقویت آموزش، اضطراب جلسه آزمون و نتیجه آن، مسائل رایج در کنکور است. حتی این رویداد بر روابط اجتماعی افراد، تغذیه، سلامت و در مجموع بر زندگی روزمره آن‌ها نیز تأثیر گذار است. هر مسئله‌ای که مسیر برنامه‌ریزی شده آن‌ها را به هم بریزد و احتمال موفقیت را کاهش دهد، باعث می‌شود نگرانی و اضطراب افزایش پیدا کند. اخیراً با همه‌گیری ویروس کرونا که آثار اقتصادی و اجتماعی بسیاری داشته است، این رویداد نیز تحت الشعاع قرار گرفته و نگرانی داوطلبان و والدین آن‌ها دوچندان شده است. گروهی بر تعویق آن و گروهی بر برگزاری در موعد مقرر تأکید داشته‌اند. با تعویق حدود ۲ ماه، بناسبت کنکور در اواخر مرداد برگزار شود، ولی از اردیبهشت امسال تا زمان برگزاری این

روزنامه شهرامید و زندگی

۲۶ SHAHRARANEWS.IR

۱۶ ۰۸ ۲۰

اشنبه

۳۶ صفحه ۱۲ صفحه ۴ صفحه ورزشی

۴۰ صفحه خراسانات ۱۶ صفحه شهرآرا محله

شماره ۳۱۷۸ | ۱۰۰۰ تومان

ویرگول

جایی برای نوشتن

<https://virgool.io>

Google

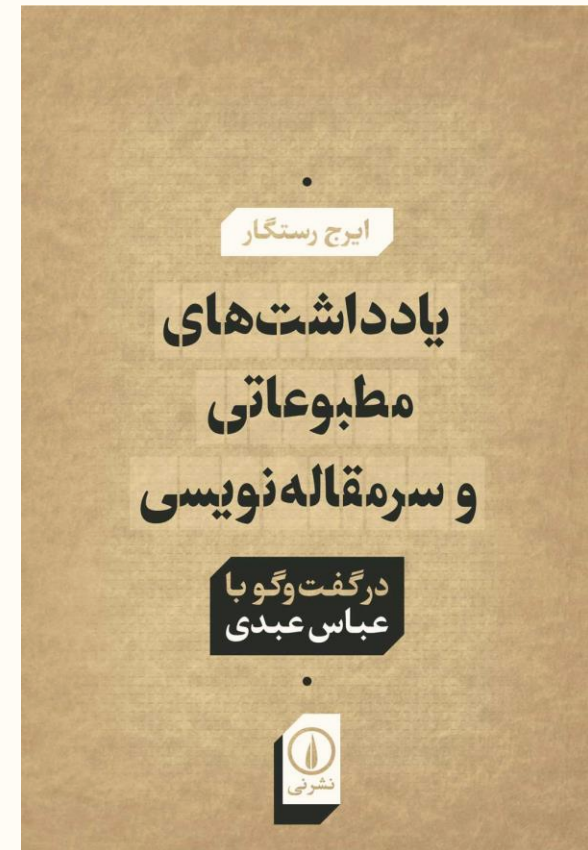
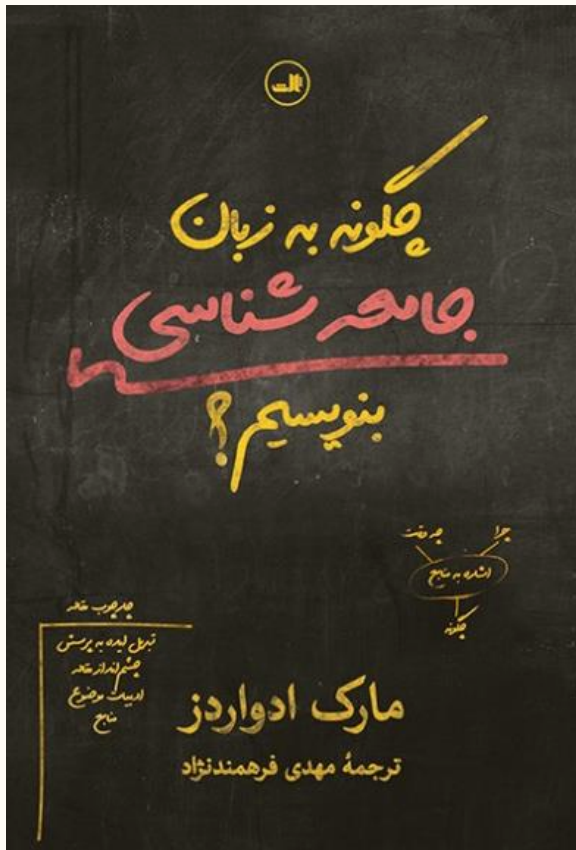
Reviews

5.0 ★★★★★

بلاگفا یک ابزار قدرتمند برای ساخت و مدیریت وبلاگ است. بلاگفا به شما کمک می‌کند تا با سرعت و سهولت اطلاعات، خاطرات، مطالب و مقالات خود را در اینترنت منتشر کنید.

ورود به بخش مدیریت

ثبت وبلاگ جدید

چگونه یک مصاحبه انجام داده و متن آن را برای انتشار آماده کنیم؟

چگونه مشاهدات میدانی خود از جامعه را به یادداشت خبری تبدیل کنیم؟

چگونه به نقد فیلم، عکس و کتاب پرداخته و آن را منتشر کنیم؟

چگونه یک جلسهٔ بارش فکری برگزار و یادداشت تولید کنیم؟

چگونه گزاره‌های جامعه‌شناسی را به یادداشت خبری تبدیل کنیم؟

چگونگی روش تحقیق سریع برای دانشجویان غیرجامعه‌شناسی

چگونگی تنظیم خبرنامه و مدل‌های گرافیکی با کمک نرم‌افزارهای آفیس

در تنهایی کامل، نویسنده سعی می‌کند موضوعات
غیرقابل توضیح را توضیح دهد.

جان اشتاین‌بک

وقتی مردم به من می‌گویند تمام طول شب آن‌ها را
بیدار نگه داشتم، احساس می‌کنم که موفق شده‌ام.
سیدنی شلدون

یک روش (مصاحبه، مشاهده، جلسه گروهی، نقد فیلم، نقد کتاب، مرور اسناد و ...) را انتخاب و بر اساس آن پیرامون یکی از مسائل روز جامعه اقدام به نوشتن یادداشت (۶۰۰ کلمه‌ای) کنید. یادداشت‌های خود را به برگزارکنندگان تحویل دهید تا در جلسه آینده ضمن مرور آنها و رفع ایرادات، به صورت عملی با یادداشت‌نویسی آشنا شده و همچنین آموزش‌های تکمیلی را ارائه کنیم.

(مهلت تحویل چهارشنبه شب)

با سپاس از همراهی شما

برای دریافت پاورپوینت کارگاه
و مطالب بیشتر به آدرس زیر مراجعه کنید:

<https://cv.birjand.ac.ir/hmdmasoudi>

شناسهٔ مدرس در شبکه‌های اجتماعی

H M D M A S O U D I